

ETTEVÕTE AASTAIL 1972-1974

AAVO OSSIP
KEK-i juhataja

1972.aasta tõi seni sujuvalt ja rahulikult kulgenud KEK-i ellu palju muudatusi. 1972.a. jaanuarist liideti meiega põllumajanduse ministeeriumi ehitus-montaaživalitsuse Kehtna jaoskond, millega kaasnes ehitusmahu kasv 420000 rubla. Uleantud plaanilise mahu katteks saime BMV-lt 33 ehitustöölist, ühe kraana AK-75, kaks ekskavaatorit D-153, kaks buldooserit D-74 ja ühe traktori RS-09; koos kõige sellega tööliste kahtleva hoiaku tulevase koostöö suhtes KEK-iga. Tänu väsimatule jaoskonnajuhatajale Aasa Jüriadole need kahtlused kadusid õige pea ja jaoskond näppas ridamisi esikohti jaoskondadevahelises sotsialistlikus võistluses.

Belmistel aastatel kasvas KEK-i ehitusmaht aastast keskmiselt 300000 rubla, 1972.aastaks aga planeeriti mahukasv 1,05 miljonit rubla ehk 350 % ja kogumaht jõudis 4,5 miljoni rublani. Eksploatatsiooni antavate ehituste osakaal oli planeeritud 75,5 %. Sellise kõrge protsendi tingisid 1972.aastast KEK-is kehtima hakanud riiklikud ehituse kestuse normid ja põllumeeste suurenenud vajadused ehituste järele.

11.veebruaril 1972 siirdus teisele tööle seitse aastat KEK-i rooli hoidnud Alfred Keskküla ja andis vahetuse üle nende ridade kirjutajale, senisele Rapla MEK-i peainsenerile. Juhataja vahetus sellisel küllaltki murrangulisel aastal ei mõjunud kindlasti hästi järgneva aasta-poolteise töötulemustele, sest tutvumine uue, täiesti võõra kollektiiviga ja selle tööriistide ning traditsioonidega pole mitte nädalate ja kuude, vaid aastate küsimus. Sellele vaatamata olid esialgsed töötulemused pääljulubavad. Täitsime kõik plaanitud ülesanded ja hoidsime enda valduses rajooni parimale tööstusettevõttele väljapandud rändlippu. II kvartali töötulemuste põhjal

tunnistati Rapla KKK vabariiklikus koondises "Besti Kolhoosiehitus" sotsialistlikus võistluses III koha vääriliseks. Kuid koos sügisega ja objektide eksploatatsioonikohustustega tulid ka raskused, mis senise elurütmiga segamini löid. Pingeliseks läks nii sellel kui ka järgmisel aastal just Märjamaa piirkonna suuremate objektide eksploatatsiooni andmisega. Nüüd tulid appi Rapla piirkonna mehed, sest eesmärgiks oli võetud eksploatatsiooniplaanide tingimusteta täitmine. Aga selline ettepanemata brigaadide ümberpaiskamine tähendas seda, et kusagil jäi midagi tegemata ja teiseks - mehed ise polnud sellise rändamisega teiste jaoskondade objektidele harjunud.

Aasta lõpul kokkuvõtteid tehes selgus, et kõik plaanilised põllumajanduslikult tähtsad objektid on käiku antud, aastaplaan 120 000 rublaga ületatud, kuid kasumiplaan täitmata. Suures eksploatatsiooniandmiste tulinas, kus hinnast ei hoolitud, olime jätnud täitmata meie jaoks kõige tähtsama näitaja - kasumiplaani. Ja kui asuti 1973.a. plaanide täitmisele, pöörati kasumile erilist tähelepanu. Tulemuseks oli see, et 1972.a. IV kvartali viiga ei korratud, kasumiplaan ületati 118 800 rublaga.

1973.aastat võib tagantjärele nimetada veisefarmide aastaks. KKK-ile oli pandud kohustuseks anda käiku 7 veisefarmi. Ülesanne polnud kerge. Esiteks oli osa tellijaid oma projektide esitamise lootusetult hiljaks jäänud ja seetõttu jäid õigel ajal nendel objektidel talve tööjärjed loomata. Teiseks - isegi tööde hea organiseerimise juures kuhjuvad ühelaadilised tööd (sanitaartehnika, viimistlus) väga lühikesele ajavahemikule.

Muresid oli teisigi. KKK-i masinapark, mis on EKE süsteemis kõige vanem, ei suutnud alati rahuldada meie vajadusi. Raske oli, aga ühiste pingutustega andsime kõik

farmid káiku. 1974.aastaks olime eelmiste aastate kú-
laltki raskes töös juba karastunud ja nii farmide ehi-
tus kui ka muud põllumajanduslikud ehitused kulgesid
plaanipäraselt.

Peale ajakohaste farmide ja sigalate tuli meil
vaadeldaval ajavahemikul uudsete ehitustena teha vilja-
aitu ja kuivsilohoidlaid. Esimesed kuus kuivsilohoidlat
ehitasime 1972.aastal, 1973.aastal ehtasime 13 ja 1974.
aastal 6 silohoidlat. Ehitused, mis esialgu nõudsid roh-
kesti nuputamist ja tööaega, said aastatega igapäevasteks
ja nende püstitamine kulges ladusalt. Tundmatuseni on
nende kolme-nelja aastaga muutunud farmide, sigalate,
kuivatite ja mitmesuguste hoidlate tehnoloogia projekt-
lahendused. Kõikjal on hakanud valitsema automaatika.
Meie rajoonis on uue tehnoloogia ja uute projektlahen-
duste juurutamisel pioneeriks olnud juba aastaid Kaiu
kolhoos. Tänu sellele on Kaiu kujunenud meie ehituste
alal näidismajandiks ja seal püstitatu võitnud vabariik-
likel konkurssidel mitmeid auhinnalisi kohti.

1969.a. ehtasime sovhoosides 300600 rubla eest.
1973.a. aga 1 922 700 rubla eest, mis on üle 5 korra
rohkem. Aasta-aastalt on riiklikes majandites ehitami-
se maht tõusnud ja KEK-i liikmesmajandite arv kasvanud
just sovhooside arvel. 1973.aastal võeti vastu KEK-i
liikmesmajanditeks 4 sovhoosi - Märjamaa, Mitsurini,
Lelle ja Sooniste. Viimastel aastatel on ehituse ras-
kuspunkt Rapla piirkonna majanditelt kandunud üle Mär-
jamaa majanditele, s.t. KEK-i võimsuse kasv on planeer-
itud peaaegu 100%-liselt Sooniste ja Märjamaa sovhoos-
sile, "Vabaduse" ja Vigala kolhoosile. See tähendas üht-
lasi ka meie Märjamaa jaoskonna ehitusvõimsuse kasvu ja
Rapla KEK-i tootmis- ning mehhaniseerimisbaasi välja-
arendamist.

1972.aastaks olid KEK-i tootmisbaasis põhilised
ehitusi teenindavad tsehhid valminud. Nüüd alustasime

omaehitusega Raikküla metsade keskel, 12 kilomeetri kaugusel Raplast. KEK-ile kuuluva paekarjääri Umbrusse kavandasime tootmisbaasi perspektiivse Raikküla tsehi, kuhu planeeriti asfaltbetooni ja killustikusõlm ning bituumen-kukersoolmastiksi valmistamise seade. Et kõigi nende materjalide järele oli vajadus suur, siis seadsime enda ette väga tõsise ülesande - 1974.aastal lõpetada Raikkülas kõik ehitustööd ja anda ohjad üle tööstusosakonnale. Ehitamine ja projekteerimine käisid käsikäes, sest aega oli napilt. Pingelise töö tulemuseks oli see, et 1973.a. suve algul hakkas tööle kivipurustaja ja nüüdsest alates võisime loota juba oma killustikule. Samal ajal hakkas toodangut andma bituumen-kukersoolmastiksi sõlm ja paigaldati esimesed ruutmeetrid oma asfalti. Miinimumprogramm oli seega täidetud. Järgnes katlamaja ja olmeruumide ehitus, võeti käsile heakorrastustööd. Senised Raikküla tsehi väljaehitamise eestvedajad juhataja asetäitja Alvar Ild ja tsehhijuhataja Urmas Tähe siirdusid Põlva maile teisele tööle. Teatepulk anti üle Jüri Matetskile, uuele Raikküla tsehi juhatajale.

Kui 1973.a. hooaeg oli lõppenud, tegime esimesed rõõmustavad kokkuvõtted. Juurdepääsutee tsehhile, mis esimesel aastal oli nii kitsas ja auklik, et sõiduga ilma külgi kriimustamata läbi ei pääsenud, sai staa biilse katte ja see on kuus meetrit lai. Tehas oli end igati õigustanud. J. Matetski eestvedamisel rekonstrueeriti 1974.a. hooajaks täielikult bituumen-kukersoolmastiksi sõlm ja killustiku valmistamise seade, et tõsta töövõime ja parandada töötingimusi.

Kuna põhilised omaehituse vahendid ajavahemikul 1972-1974 olid suunatud Raikküla, siis Rapla tootmisbaasis oli suhteline vaikus. Tehti ainult rekonstrueerimisi ja juurdeehitusi kapitaalremondi vahendite arvel. Suurt tähelepanu pöörati kogu KEK-i territooriumi heakorrastamisele, asfalteeriti platse ja tehti haljastustööd. 1975.aastast saab omaehituse tandriks taas Rapla.

Olemasolev kunagi ajakohane olnud mehhaniseerimisbaas on ehituse vajaduse jaoks jäänud kitsaks ja seda tuleb avardada. Esimeses järjekorras on vaja ehitada tootmisbaasi uus katlamaja, siis alustatakse mehhaniseerimisbaasi uue tootmishoone - remonditöökoja ehitust. Vahepeal tuleb leida võimalus tootmisbaasi (puidutöökoja, saakaater ja betoonitsehhi) olmeruumide ehitamiseks.

Meie KKK-i töötajate jaoks oli aastatel 1973-1974 siiski kõige tähtsamaks omaehituseks uus administratiivhoone. Unikaalne ehitus, kus esimene kopatõõs mulda tõsteti 1973.a. kevadel, peab varsti meie uueks koduks saama. Probleemide hulka, mis olid ja on seoses selle hoonega, ei anna võrrelda ^{ühegi} teise ehitusega, mis meil ehitada on tulnud. Originaalse projekt lahenduse ja defitsiitsete materjalide tõttu olid pidevalt ratastel tehnikaosakonna insenerid ja varustusosakond.

Kuna kahel viimasel aastal olid kõik KKK-i vahendid suunatud Raikküla tsehhi väljaehitamisele ja administratiivhoonele, siis KKK-i elamehitus Raplas seisis tüülikult. Alates 1975.aastast saavad aga KKK-i töötajad pidada soolaleivapidusid. Perspektiivis mõtleme juba oma lasteaia ehitamisele, et viia lõpule KKK-i elamukvartali väljakujundamine vastavalt generaalpleanile. Mida rohkem me arendame omaehitust, seda enam kasvab meie organisatsiooni ehitusvõimsus. Mida suurem on meie ehitusvõimsus, seda kiiremini ja paremini suudame rahuldada oma liikmesmajandite vajadusi.